

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Методичні рекомендації «Література крізь призму інтермедіальності» укладено з огляду на сучасні тенденції у викладанні літератури. Провідним методом представлення матеріалу став інтердисциплінарний підхід, що дає широкі можливості використання запропонованого матеріалу на заняттях із «Порівняльного літературознавства», «Зарубіжної літератури», «Літератури в системі мистецтв» тощо. Зібраний матеріал базується на сучасних критичних англомовних текстах, есе та ревію переважно опублікованих у «New York Times» протягом 2009-2011 років. Це також відкриває шляхи для опрацювання матеріалу на заняттях із «Практики англійської мови», «Комунікативних стратегій» та «Практики перекладу функціональних стилів» для студентів-філологів, студентів-перекладачів та студентів-журналістів. Методичні рекомендації можуть бути не менш цікавими для студентів факультету «Міжнародні відносини», з одного боку, як основа для спецкурсу, з іншого, може виступати доповненням до основного підручника у якості індивідуальних завдань для домашнього читання, оскільки містять низку інформативних текстів та комплекс вправ щодо ознайомлення із культурою та історією Сполучених Штатів Америки.

Методичні рекомендації складаються із 11 уроків-блоків.

У кожному блоці подається докладний опис умінь та навичок, на розвиток яких спрямовано опрацювання даного матеріалу, подано інструкції щодо підготовки та організації уроків з теми. Запропоновано низку текстів та вправ для домашньої підготовки до уроку, безпосередньо описано хід заняття із повним переліком всіх необхідних для цього матеріалів (друкованих, роздаткових та відео-матеріалів, на які дається посилання в Інтернет-мережі), представлено, у який спосіб набуті знання пред'являються на розсуд викладача та колег-студентів. Останнє є особливо важливим, оскільки одним із завдань методичних рекомендацій є впровадження у навчальний процес новітніх підходів і технологій викладання літератури, що розраховано на використання широких можливостей, які пропонують сучасні освітні Інтернет-портали.

Запропонована послідовність уроків може зберігатися або змінюватися на розсуд викладача.

Урок 1. What's Your Reading History? Reflecting on the Self as Reader:

- Створює підготовчі умови для опрацювання літературних текстів в контексті сучасних методів і підходів. (Особливо важливим цей етап є для студентів нефілологічних спеціальностей.)
- Акумулює читацький досвід аудиторії, що дозволяє викладачеві зорієнтуватися в рівні читацької освіченості студентів, їх смаках та уподобаннях.
- Формує навички читання, говоріння та письма.
- Порушує проблеми літературного канону.
- Стимулює інтерес аудиторії до самостійного прочитання художніх текстів.

Урок 2. Found in Translation: Parsing and Appreciating Difficult Texts:

- Досліджує мову Біблії на інтердисциплінарному перехресті між літературою, лінгвістикою та перекладом.
- Знайомить студентів з трьома англійськими версіями одного і того ж тексту.
- Формує навички створення осучаснених версій класичних текстів.

Урок 3. Ways to use music to study literature:

- Досліджує взаємозв'язки літератури та музики.
- Знайомить із спільною термінологією в царині літератури та музики.
- Пропонує експерименти на межі літератури та музики, як-то: підбір музичного супроводу для поезій чи прозових літературних уривків; створення власних композицій на основі літературних текстів.
- Ретельно досліджує зв'язок між текстами та джазовими композиціями.
- Виходить на ширші зіставлення між текстом, його екранізацією та музичним супроводом, пропонуючи самостійні проекти зі створення саундтреків до літературних текстів.
- Спрямований на розвиток креативних можливостей студентів у галузі саунддизайну.

Урок 4. Analyzing Scenes in Film and Literature:

- Досліджує зв'язок між фільмами та літературою.
- Знайомить студентів із термінологічним мінімумом, необхідним для аналізу кінороботи.
- Досліджує специфіку створення окремих сцен у кінофільмах та етапи перекодування тексту.

What's Your Reading History? Reflecting on the Self as Reader

- Пропонує студентам різні види робіт щодо самостійного перетворення літературного тексту на кінофільм.
- Заохочує створення власних відеороликів, аудіо- та відео-презентацій.

Урок 5. What a character! Comparing literary adaptations:

- Продовжує знайомити студентів із специфікою взаємодії кіно та літератури на рівні художніх образів та їх екранного втілення на прикладі образу Шерлока Холмса.
- Пропонує дискусію щодо різних образів Шерлока Холмса, Гамлета, Ромео на екрані.
- Висвітлює специфіку сучасного підходу до перекодування літературних текстів для масового споживання.
- Пропонує студентам проведення індивідуальних досліджень та підготовку аудіо- та відео-презентацій з теми.

Урок 6. Comparing 'Jane Eyre' in literature and film:

- Узагальнює знання і вміння, що їх набули студенти у ході двох попередніх уроків, і пропонує порівняння літературного тексту роману «Джейн Ейр» з екранізацією 2011 року.
- Дає можливість представити власні версії осучасненої Джейн.
- Зосереджується на аналізі сцен та героїв у тексті та на екрані.
- Розвиває навички письма.

Урок 7. Updating Orwell's '1984'

- Формує уявлення про індивідуальний авторський стиль письма.
- Знайомить з «орвелізмами» та стимулює їх пошук у сучасній англійській мові.
- Виводить на міждисциплінарні порівняння літератури та світу сучасних технологій, як-то: існування соціальних мереж «Facebook», «Twitter», мобільного зв'язку, смартфонів та Веб-камер.
- Пропонує провести порівняння реалій роману «1984» із сучасністю.
- Знайомить із сучасними теле- та кіноверсіями роману Орвелла.
- Заохочує написання власних літературних текстів, що критикують сучасний світ технологій; створення аудіо- та відео-інтерв'ю, реклам, роликів.

Урок 8. Imagining the digital lives of authors and characters:

- Покликаний зацікавити студентів образом автора та сучасними медійними технологіями, що використовуються для створення певного іміджу письменника та його текстів.

What's Your Reading History? Reflecting on the Self as Reader

- Знайомить із сучасними технологіями, що їх застосовують архіви для збереження інформації про життя і творчість авторів.
- Розказує про створення симуляцій комп'ютерних столів та файлів на прикладі проекту, присвяченому Салману Рушді.
- Пропонує студентам самостійно створити симуляцію електронних баз будь-якого письменника.
- Включає в себе низку додаткових текстів для читання із запропонованої теми.

Урок 9. Exploring racist stereotypes in literature and life:

- Зосереджується на взаємозв'язках літератури, історії Сполучених Штатів та мистецтва.
- Презентує такі явища, як: Blackface Minstrelsy, стереотипи щодо афроамериканців та Scottsboro Trials у сучасній популярній культурі, історії та літературі
- Знайомить із поезією Ленгстона Г'юза «Minstrel Man» та її сучасними інтерпретаціями.
- Досліджує зв'язок між історичною подією Scottsboro Trials та її опрацюванням у формі Бродвейського мюзиклу.
- Пропонує проведення самостійних студентських досліджень літературних текстів та масової культури з подальшим створенням мультимедійних «глогів» за допомогою програми Glogster з їх подальшим розміщенням в Інтернет-мережі.

Урок 10. Exploring the Great Migration in Literature and the Arts:

- Фокусується на зв'язках літератури з історією та географією Сполучених Штатів.
- Знайомить студентів із явищами Великої Міграції та Гарлемського Ренесансу.
- Спонукає до всебічного вивчення означених явищ з точки зору історії, географії, їх відбиття у літературі, музиці, образотворчому мистецтві.
- Пропонує інформацію щодо сучасних масових міграційних процесів та поради щодо їх творчого переосмислення у мистецькій формі.

Урок 11. Why Criticism Matters:

- Має підсумковий характер.
- Містить шість текстів сучасних провідних американських літературних критиків щодо місця літератури та літературної критики у сучасному світі.